

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Grecya. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Bilans zamknięcia galicyjskiej kasy oszczędności w r. 1854. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 23. grudnia. Na założenie szkoły trywialnej w Grzędzie, obwodu Lwowskiego poświęcono następujące składki:

A. Gmina Grzęda

- dla trywialnego nauczyciela ze składek rocznie 100 r.
- kwota 150 r. uzyskana ze sprzedaży gminnego gruntu z przeznaczeniem zakupu dwóch obligacji uwolnienia od ciężarów gruntowych po 100 r., z których roczny procent przypada po 10 r.
- dwie pięć procentowych obligacji długu państwa po 100 r. z zaciągniętej w lipcu 1854 pożyczki z rocznym procentem po 10 r.
- złożona na utrzymanie organisty w Grzędzie kwota 29 r. 12 kr.
- wraz z dodatkiem trzech korcy zboża dla niego w przeciętnej wartości 9 r.

B. Od dominium Grzędy pięć procentowa obligacya uwolnienia od ciężarów gruntowych w kwocie 100 r. z rocznym procentem 5 r.

C. Od gr. kat. miejscowego kapelana w Grzędzie imx. Czornopiecz przez czas jego urzędowania rocznie 4 r.

Oprócz tego podjęła się gmina Grzęda wystawić osobny, dostatecznie obszerny budynek, na umieszczenie izby szkolnej i pomieszczenia nauczyciela, do czego dominium przyrzekło dać materiały drzewny, a w części już zaasygnowało. Następnie obowiązała się gmina Grzęda utrzymywać własnym kosztem wspomniany budynek w dobrym stanie, sprawić i ciągle utrzymywać potrzebne przyrządzenia szkolne; załatwiać czyszczenie i opalenie szkoły mającym się nająć kosztem gminy stróżem szkolnym, nakoniec dostarczyć, zwieźć i porąbać potrzebne na opał szkoły paliwo.

Okazana temi składkami przez dominium, gminę i księdza w Grzędzie godna naśladowania dążność ku rozszerzeniu nauki ludu, podaje się z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Sprawozdanie komisji indemnizacyjnej.)

Lwów, 2. stycznia. Z ostatnim grudnia 1854, przeprowadzoną stosownie do regulaminu likwidacye uwolnienia gruntu od ciężarów w lwowskim okręgu administracyjnym na 1600 operatach obejmujących 900 ciał tabularnych w 1292 gminach, przyczem założono 90,900 poddańczych 4070 emfiteutycznych, 3020 dziesięcinnych i 1310 laudemialnych pozycyi indemnizacyjnych; z tych strutytnowano potąd buchhalterycznie i wydano 4709 dekretów na kapitał indemnizacyjny w sumie 12.705.065 złr. 50 kr. z której to sumy przypada 12.520.188 złr. 25 kr. na fundusz krajowy a 184.877 złr. 25 kr. na zobowiązanych. Przeważnie zlikwidowano uprawnionym do poboru także wszystkie renty zaległe od 15. maja 1848. W zaległościach z czasu od 15. maja do końca października 1848 przyznano 286.921 złr. 7 $\frac{3}{4}$ kr. m. k. Uwolnione od ciężaru dawniej poddańcze areale wynosi 79 mil kwadratowych 9158 morgów i 450 sążni kwadratowych; liczba dni ciągłych wynosi 3,149.757 a dni pieszych 2,505.238.

W zaliczkach z kapitału przyzwolono z zastrzeżeniem sądowego przyznania kwotę 5,626.000 złr., tudzież w zaliczkach rent kwotę 5,498.370 złr. płatną w obligacyach.

Kasa funduszu indemnizacyjnego odebrała 1334 poimiennych asygnacyi dla 1843 uprawnionych na ogółową sumę 6,428.650 złr. Na to wydano 10,775 obligacyi w ogółowej sumie 6,408.450 złr., a strony odebrały 9202 obligacyi na ogółową sumę 5,533.800 złr.

Rezultaty na miesiąc grudzień są szczegółowo następujące: wykazano kapitał indemnizacyjny 3,030.722 złr. 10 kr. m. k. — przyzwolone zaliczki na kapitał 519.300 złr. w zaliczkach rent 158.830, wydanych obligacyi 844 sztuk na 533.050 złr.

Potrąciwszy od wynikającej z tąd ogółowej sumy: 23,779.435 złr. 50 kr. zaliczki kapitałowe w kwocie 1,660,600 złr. przypada-

jące na przedmioty, których likwidacya już ukończona, wynosi cała indemnizacya przyzwolona od rozpoczęcia czynności indemnizacyjnych, bądź w drodze likwidacyi, bądź w zaliczkach kapitałowych i zaległościach rent, kwotę 22,118.835 złr. 50 kr.

Przytem niewchodzą w rachunek kwoty, które przy ostatecznej likwidacyi zaasygnowano w zaległościach rent.

Ameryka.

(Generał Paz umarł. — Dokumenta w sprawie pana Soule złożone w kongresie.)

Okretem „Great Western“ nadeszły wiadomości z Montevideo z dnia 5. listopada. W Buenos-Ayres umarł generał Don Jose Maria Paz, dawniejszy wielki antagonistą Dyktatora Rosas; rząd w Buenos-Ayres sprawił zmarłemu wspaniały pogrzeb i przyzwolił dla jego dzieci darem 200.000 piastrow w papierach. W konfederacyi argentyńskiej przedsięwziął Urquiza znowu zmianę ministeryum.

Kongresowi w Stanach zjednoczonych przedłożono korespondencyę względem zajścia pana Soule z rządem francuskim. W pierwszym z tych listów zawiadamia Mr. Mason, amerykański poseł w Paryżu sekretarza stanu Marcy o tej sprawie, i że może będzie zmuszony żądać swoich paszportów. W drugim liście prosi Mr. Mason pana Drouyn de l'Huys o wyświecenie, z jakich powodów postąpił sobie w ten sposób z jego spółobywatelem, zastępcą Ameryki przy innem mocarstwie, podczas gdy Francya zostaje z Stanami Zjednoczonymi w przyjacielskich i spokojnych stosunkach dodając, „że jego rząd będzie przejęty niespokojnością, dopokąd ta kwestya rozstrzygnięta nie będzie.“ Na to odpisuje p. Drouyn de l'Huys: „W odpowiedź na pański list z 27. muszę Panu najprzód opisać cały tok sprawy. Minister spraw wewnętrznych miał informacyę rozkazać, ażeby panu Soule niepozwolono wstępu w głąb kraju, jeżeli rząd cesarski nie był o tem woprzód zawiadomiony. Instrukcyę tę wykonał komisarz policyi w Kalecie w sposób bardzo przyzwoity. Stosownie do tej instrukcyi nie wezwał pana Soule, ażeby wracał do Anglii, lecz zostawił mu do woli czekać w Kalecie, dopokąd on nie otrzyma dalszej instrukcyi z Paryża. Chodziło najwięcej o zwłokę jednego dnia. Mr. Soule odpłynął natychmiast znowu, mówiąc, że się od francuskiego rządu nie spodziewa żadnych względów, ani też o nie się troszczy. Pomimo to posłał minister spraw wewnętrznych telegrafem stanowcze swe instrukcyje do Kalety, a ja uczynię podobno najlepiej komunikując je Panu: Jeżeli Mr. Soule przybył do Francyi, daj mu Pan do zrozumienia, że rząd cesarski nie upowaznia go zatrzymywać się tutaj, jednak niestawia żadnej przeszkody jego przejazdowi do Hiszpanii. W tem znaczeniu masz mu Pan ofiarować swą wizę. — A przeto widzisz pan, że rząd cesarski nie zabronił amerykańskiemu posłowi przejazdu, jak Pan zdajesz się sądzić; ale między tym przejazdem a pobytem cudzoziemca, którego antecedeny (piszę to z ubolewaniem) zwróciły na siebie uwagę naszych władz bezpieczeństwa, jest różnica, którą minister spraw wewnętrznych był obowiązany mieć na względzie. Jeżeli pan Soule chciał prosto jechać przez Francyę, miał dla siebie przejście otworem. Jeżeli zaś chciał przyjechać do Paryża, ażeby tam bawić, to prawo było mu zabronione. Dlatego pytano go o plan podróży; lecz nie pozwolił żadnej zwłoki. Ustawy nasze pod względem cudzoziemców są ścisłe. Minister spraw wewnętrznych czuwa nad ścisłym ich przestrzeganiem, gdzie to uznaje za potrzebne, i nawet wtedy robi użytek z swego własnego pełnomocnictwa, względem którego rząd cesarski nie pozwala nigdy żadnego objaśnienia. Jako cudzoziemiec przybył pan Soule; w obrębie wymierzonych przeciw niemu rozporządzeń nie pozostawało nic innego, jak tylko pogodzić je z jego charakterem politycznym. To nastąpiło, jak Pan sam uznasz, a rząd Stanów Zjednoczonych, z którym Cesarz Jego Mość chce z całym sercem zostawać w stosunkach przyjaźni i poważania, nie był bynajmniej dotknięty w osobie jednego z swych zastępców. — Poseł Stanów Zjednoczonych w Hiszpanii, powtarzam to, ma prawo do przejazdu przez Francyę. Pan Soule, który nie ma przy Cesarzu do wypełnienia żadnej misyi, i który według prawa narodów potrzebował dla swego pochodzenia osobnego pozwolenia, ażeby przybrany swój kraj mógł zastępować w swoim kraju rodzinnym, — pan Soule podpada jako człowiek prywatny w zakres ustaw cywilnych. Jakoż te zastosowano naprzeciw niemu, a do osobnych przywilejów nie może mieć żadnego prawa. Przyjmij Pan i t. d.

W pięć dni później nadeszła od pana Mason odpowiedź, w której się uzala, że panu Soule zostawiono tylko wybór albo do Anglii

powrócić, albo godność swego rządu poświęcić. Ubolewa, że przed przybyciem pana Soulé nie postano telegraficznego rozkazu do Kalletu, dowiaduje się z przyjemnością, że rząd nie robi przejazdowi pana Soulé żadnych trudności, nie chce dalej rozbiierać powodów przeciw pozwoleniu pobytu jego, równie jak przytoczoną między postem a osobą różnicę i przyjmuje z zaspokojeniem zapewnienie przyjaźni i t. d.

Hiszpania.

(Program ministerjalny. — Królowa słaba.)

Madryt, 19. grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu Korteżów złożył minister spraw zagranicznych pan Luzuriaga następujący program ministerjalny:

„Udzielność narodowa; upoważnienie Korteżów do dekretowania zasad konstytucji; tron konstytucyjny z całą należąca do tego władzą; sankcja królewska dla zwyczajnych, rzeczywistych ustaw.

„Bezpieczeństwo indywidualne, ograniczone o tyle tylko, o ile wymaga tego bezpieczeństwo publiczne; prawo podawania petycji i inne podobne uprawnienia przepisane ustawami, równość praw obywatelskich, w sprawach kryminalnych z tą różnicą, jaką nakazuje karność, jedność religijna we wszystkim, co wchodzi w dziedzinę ducha, połączona z należytem uszanowaniem dla innych wyznań religijnych: silna władza parlamentarna dla współdziałania z władzą królewską.

„Organizacja parlamentu we dwóch izbach, stały termin dla zwołania parlamentu, niezbędne wotowanie rocznego budżetu, odmówienie podatków niewotowanych przez Korteży i uprawniony opór przeciw temu.

„Odpowiedzialność ministrów, gwardya narodowa, decentralizacja w właściwych granicach, spokój i przyjaźń ze wszystkimi narodami jakiegokolwiek formy rządu; zupełne zjednoczenie kolonii z półwyspem.

„Armia w potrzebnej liczbie, nieodwołalność godności sędziego, uszanowanie dla kościoła i sług jego, powszechny system kolei żelaznych, równość obywatelska w ubieganiu się o urzędy publiczne, nauka wydziałowa kunsztów i umiejętności dla uchylecia niestosowności w obsadzaniu posad nauczycielskich, wolność druku z sądem przysięgłych“.

Wkońcu zapytał pan Luzuriaga Korteży, czy na zasadzie tego programu przyznają ministerstwu zdolność do dalszego kierowania sprawami publicznymi. Książę de la Victoria i wszyscy jego koledzy zgadzają się zupełnie z wyrzeczonymi właśnie zasadami.

Potem zabrał głos książę de la Victoria i rzekł:

„Moi panowie, naród nie ścierpił dłużej rewolucyi i poruczył teraz niżej Korteżom stanowcze ukonstytuowanie swoje.

Dla dokonania tego wielkiego dzieła potrzeba usunąć przede wszystkim wszelką różnicę zdania. Ministerjum, któremu mam zaszczyt przewodniczyć, będzie szanować ustawy wychodzące ze zgromadzenia i zdoła zjednać im uszanowanie. Kongres przyjmie ustawy, które okażą się potrzebnymi, by naród hiszpański, zostający pod rządem konstytucyjnego tronu Izabeli II. szedł ciągle drogą postępu. Gdyby przypadkiem ośmielił się ktokolwiek zmuszać go do wstecznych kroków, stanąłbym sam na czele gwardyi narodowej i armii, by bronić ustawy konstytucyjnej. O to tylko upraszam Was przede wszystkim, moi panowie, abyście utworzyli ścisłą większość i dobrą konstytucję“.

— Jej Mość Królowa jest już od kilku dni tak słaba, że nie może opuszczać łóżka. (W. Z.)

Anglia.

(Sprawy parlamentu. — Odroczenie izb do 23. stycznia.)

Londyn, 24. grudnia. Izba wyższa zebrała się wczoraj wkrótce po godzinie 9. zrana, by się naradzać nad bilem względem zaciągów do legii cudzoziemskiej (enlistment of Foreigners Bill) według poprawek w izbie niższej wniesionej. Było tylko trzech lordów obecnych, mianowicie: lord kanclerz Earl Granville i Biskup z St. Asaph. Po przyjęciu poprawek izby niższej odroczyła się izba lordów. O godz. 2. zebrała się znowu. Obecnych było znowu tylko trzech parów, a mianowicie komisarze królewscy, którzy z obowiązku musieli być przytomni, a mianowicie lord kanclerz, książę Argyll i lord Canning. Po przybyciu członków izby niższej przed baryerę izby wyższej otrzymał bil o milicyi i bil o zaciągach do legii cudzoziemców potwierdzenie królewskie. Potem oddalili się członkowie izby niższej, a izba wyższa odroczyła się na wniosek księcia Argyll do wtorku 23. stycznia.

Wczorajsze sprawy izby niższej były czysto formalnej treści. Oznajmiono najprzód, że lordowie przyjęli poprawki do bilu względem zaciągów do legii cudzoziemskiej. Potem udali się członkowie do izby wyższej, by powziąć wiadomość o królewskim potwierdzeniu wspomnianego bilu, tudzież bilu o milicyi, a powróciwszy odroczyli swe posiedzenia na wniosek lorda J. Russell po dzień 23go stycznia. (W. Z.)

Francya.

(Gazeta augsburska o wyprawach rosyjskich w głąb Azji, za odpowiedź Monitorowi.)

Paryż, 24. grudnia. Gaz. powsz. powstaje mocno na artykuł Monitora o polityce rosyjskiej, mianowicie o działaniach Rosyi wewnątrz kraju i dowodzi między innymi: „Z Orenburga do Chiwy jest w prostej linii 160 mil niemieckich, a ztamtąd do Bochary w prostej linii 70 mil niemieckich; jadąc zaś zwykłym gościńcem karawanowym będzie z Orenburga do Bochary prawie 280 mil niem.

Tym sp

jak od R.

dotąd tylko 100 mil niemieckich (komunikacye, przy czem należy także szcze przebyć 40 mil szerokości. W drodze z Bochary do Orenburga osiada w prostej linii 55 mil, z znowu do Badakszanu 50 mil niemieckich. To prawda, że generał Perowski przedsiębrał w roku 1851 wyprawę do Sir Darja i zbudował tam małą twierdzę oddaloną od Orenburga o 105 mil niemieckich. Ale do tego potrzebowano 7000 wielbłądów, które z wielkim mozolem dźwigały przez step kirgiski pojedyncze cząstki okrętów budowanych nad brzegiem jeziora aralskiego. Trzeba istotnie mieć bardzo złe wyobrazenie o odległości i trudnościach terytoryalnych, jak niemniej o uprawie ziemi i potrzebach 17.000 armii, by przypuszczać takie plany rosyjskie, na których podobno tylko tyle jest prawdy, że Rosya wysłała ajenta politycznego do Chiwy. (Nawet na morzu kaspijskiem położonem nierównie korzystniej, niż jezioro aralskie, i stanowiącem ważny gościńiec z Astrachanu do Baku, istnieje o ile nam wiadomo nawet dziś jeszcze flotyła parowa składająca się tylko z 6 matych okrętów.) — Dziennik Delhi Gaz. z 24. grudnia. Dnia 24go Monitor przytoczył podobno ten artykuł, jestto podobno zła gazeta powszechniej najgorsze źródło, jakie być może w tym względzie, gdyż podług jego doniesień mieli Rosyanie znowu w najnowszych czasach pobić Chana Kokanu w odległości 220 mil niemieckich w południowo-wschodnim kierunku od Orenburga, a potem stanąć o 8 mil od Chiwy (zaczem ztamtąd o 120 mil niemieckich na zachód) i zagrozić w końcu Yarkandowi (znowu o 200 mil niemieckich na wschód od Chiwy). (W. Z.)

Niemce.

(Na petycję o zakaz pędzenia wódki, izba przechodzi do porządku dziennego.)

Berlin, 27. grudnia. Z prowincyi nadreńskiej nadeszło do izby drugiej mnóstwo petycji z kilka tysiącami podpisów i wszystkie zadają zakazu palenia wódki. Komisya petycyjna izby drugiej postanowiła jednak zaproponować w izbie przejście do porządku dziennego. (W. Z.)

(Wola Bawaryi, Danii i Wirtembergu za przystąpieniem do traktatu.)

Frankfurt n. M. 10. grudnia. Na wczorajszem posiedzeniu zgromadzenia związkowego przy głosowaniu nad przystąpieniem do dodatkowego artykułu traktatu kwietniowego podały trzy rządy: Bawarya, Dania i Wirtemberg głosy swoje z uzasadnieniem, wszystkie zaś inne rządy (z wyjątkiem obudwu księstw Meklenburgskich wstrzymujących się od głosowania) oświadczyły się bezwarunkowo za przystąpieniem. Wota wspomnianych trzech państw związkowych są następujące:

Bawarya: Zważywszy niebezpieczne stosunki polityczne Europy pragnąc jak najusilniej zabezpieczyć interesy Niemiec z pomocą samego zjednoczenia i pokładając zupełne zaufanie w dążnościach naszych wyższych dworów Austrii i Prus jako głównych mocarstw europejskich, głosi kr. bawarski rząd za przedłożoną uchwałą związku. (Do tego wotum przystąpiło także Wielkie księstwo Badenkie.)

Dania: (za Holsztyn-Lauenburg): Jego Mość król, pragnąc jak najrychlej przywrócić pokój europejskiemu, raczył ze względu na artykuł dodatkowy uchwalony na dniu 26. z. m. przez najwyższe dwory w Wiedniu i Berlinie, a przedłożony zgromadzeniu związkowemu na ostatniem posiedzeniu, rozkazać ambasadorowi swemu, by oświadczył powtórnie wysokiemu zgromadzeniu, jak szczerze Jego król. Mość uznaje wspólne i nieustające usiłowania obudwu głównych mocarstw niemieckich ku zabezpieczeniu interesów Niemiec źród tak niebezpiecznych zakwień i ułatwieniu układów o pokój pomiędzy mocarstwami walczącymi. Zarazem upoważnia ambasadora najwyższy rozkaz odnośnie do oświadczenia złożonego ze strony Danii na 24. posiedzeniu z 3go sierpnia r. b., aby głosował w imieniu Holsztyn-Lauenburga nietylko za przystąpieniem związku do powyższego artykułu dodatkowego, ale także za przyjęciem powyższej uchwały związku.

Wirtemberg: Zważywszy coraz niebezpieczniejszy skład stosunków europejskich w ogóle, jako też ze względu na to, że zabezpieczenie interesów niemieckich wymaga silnego zjednoczenia wszystkich państw należących do związku niemieckiego, przystępuje także Wirtemberg do przedłożonego wniosku. (Abbl. W. Z.)

(Zapowiedziane zamknięcie izb Drezdeńskich.)

Drezdno, 27. grudnia. Dresd. Journ. donosi, że izby odbędą jutro ostatnie posiedzenie, a 29. grudnia zamknie Król osobiście na zamku królewskim terazniejszy nadzwyczajny sejm krajowy. (Wien. Ztg.)

Grecya.

(Mowa od tronu przy zagajeniu izb.)

Ateny, 20. grudnia. Jego Mość Król otworzył dziś osobiście izby; wszyscy reprezentanci państw zagranicznych i najznakomitsi urzędnicy znajdowali się na tej uroczystości. Z mowy Jego król. Mości, w której niema żadnej wzmianki o okupacyi, przytaczamy następujące główne ustępy:

„Moi Panowie! Po ciężkich próbach, które Nas zmusiły odroczyć zapowiedziane dawniej zwołanie Wasze, złożmy najpierw Wszecmocnemu podziękowanie nasze, że nas ochronił od zgubnej zarazy.“

„Oprócz powszechnego nieszczęścia, na którym tak wielce bawiło me serce, musieliśmy przebyć jeszcze w szczególności inną ciężką próbę, stratę naszej szanownej, wielce miłościwej matki.“

Wyrażone przy tej sposobności powszechne uczucia kondolencji były dla Nas pocieszającym dowodem sympaty, z jaką naród podziela Naszą boleść.

„Znane wypadki, połączone z pozostałymi godnymi postępkami, wywołały niedawnymi czasami przerwę w naszych stosunkach do jednego z państw sąsiednich, z czego wynikła znaczna szkoda dla obustronnych interesów handlowych. Mój rząd dokładał wszelkich starań, by przywieść do skutku odnowienie tych stosunków, i dziś jeszcze nieustaje w swych usiłowaniach, a My mamy nadzieję, że przy szczerej i życzliwej pomocy mocarstw sprzymierzonych z państwem sąsiednim, których szlachetne i wspierałomyślne zamiary względem Grecji także i przy tej sposobności potwierdzone zostały, nasze życzenia pomyślnym skutkiem uwieńczone będą.”

„W obec olbrzymiej walki, toczącej się obecnie w Oryencie, spowodowały Nas niezbite i jawne powody, wynikające nietylko z interesów narodowych, ale także z uczucia wdzięczności dla mocarstw opiekuńczych, ogłosić ścisła neutralność. Wytrwamy w tem postanowieniu i niebędziemy dozwalać ani cierpieć żadnych dążeń niezgodzących się z prawdziwym interesem i honorem narodu.”

„Zostajemy w stosunkach przyjaznych ze wszystkimi mocarstwami, przyczem niezapominamy wcale, że największy interes odradzającej się Grecji, zależy na tem, by ze źródeł cywilizacji europejskiej czerpała wszelkie dobro dla życia towarzyskiego; i w istocie wszystko, czego od nas wymagają, i co się wiele przyczynia do dobra naszego narodu, jestto wewnętrzna organizacja społeczeństwa, religijne i moralne wychowanie młodzieży, zniżenie ciężarów publicznych, poparcie rolnictwa, przemysłu i handlu zapomocą stosownych środków prawodawczych i administracyjnych, i rzetelność w stosunkach publicznych i prywatnych.”

Dalej uzasadnia mowa potrzebę zmodyfikowania ustawy gminnej i norm istniejących co do wyboru deputowanych, zapowiada projekt do ustawy względem organizacji korpusu inżynierów, wspomina o niedoborze budżetu, zwraca uwagę na zagrożone ciągle jeszcze bezpieczeństwo publiczne i wzywa izby do silnego wspierania rządu. (Abbl. W. Z.)

Tureya.

(Stosunki pod któremi Porta przyzwała stosunki z Grecyą.)

Porta zebrała w nocie warunki, pod któremi chce przyzwolić Grecji przywrócenie politycznych i handlowych stosunków. Ta nota obejmuje cztery artykuły, które w głównej treści tak opiewają:

1. Rząd hellenicki zamianuje nadzwyczajnego komisarza, który będzie urzędownie przyjęty i przedłoży Portce formalne i publiczne usprawiedliwienie względem niepokojów zaszytych na pogranicznym terytorium Tessalii. 2. Komisarz hellenicki uzna prawo Porty do wynagrodzenia za rabunki ze strony poddanych hellenickich. 3. Komisarz wezwie pośrednictwa Francji i Anglii do Porty, by wyjednać, ażeby rząd Sultana wyrzekł się przynależnego mu prawnie wynagrodzenia. Porta zaś ze swojej strony, chcąc dać nowy dowód wspierałomyślności i szczerego życzenia wejść z Grecyą znów w przyjazne stosunki, rzeknie się, że względem na sprzymierzone mocarstwa, wspomnianego wynagrodzenia. 4. Między Grecyą i Portą zawarty będzie traktat handlowy i nawigacyjny oparty na wzajemnych koncesjach. (W. Z.)

Z teatru wojny.

(Doniesienia o uzbrojeniach wojennych w Soldatenfreund.)

Wiedeń, 30. grudnia. Dziennik Oestr. Soldatenfr. donosi tylko o nowych uzbrojeniach wojennych:

„Temi czasami wysadzono na ląd w Bałaklawie prócz obfitych materiałów wojennych z Anglii i Francji prawie 20.000 ludzi wojsk posiłkowych. Z Warny i Balczyku wyprawiono już do Krymu 8000 wojska tureckiego. Te wiadomości z obozu sprzymierzonych sięgają do 16 grudnia (o 3 dni dalej niż depeza Monitora). Po dwutygodniowej ślocie, która zaczynała już niepokoić wszystkie umysły, nastąpiła wreszcie pomyślniejsza zmiana powietrza; od 12. ustały deszcze zupełnie, tak że w przepokach niema już wcale wody i drogi od morza do obozu są przystępniejsze. Dzięki tej zmianie odzyskało wojsko dawną wesołość, którą powiększa to jeszcze, że codziennie przybývają świeże posiłki i przynoszą nowiny z ojczyzny.”

Z listu pisanego z Bałaklawy dowiadujemy się, że armia francuzka w Krymie ma 380, a korpus angielski 140 dział rozmaitego kalibru do dyspozycji. Niektóre z tych dział zabrano z arsenału tureckiego. Część ich jest już umieszczona w ostatniej paraleli. (A. B. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 28. grudnia. Wczoraj przedłożono izbom sprawozdanie o projekcie do ustawy względem zniesienia korporacji religijnych. Dyskusyę odroczone na d. 4. stycznia. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 27. grudnia. Na dzisiejszym targu było tylko 160 sztuk wołów, a mianowicie przypędzili: Karol Wlach z Wiszawy 25 sztuk, H. Thierberger z Preciszowa 39 i w mniejszych partjach 96 sztuk.

Gatunek bydła był z wyjątkiem kilku sztuk średni, a ceny poszły znacznie w górę. — W drodze sprzedano tylko 147 sztuk, mianowicie w Boberku Abraham Mojsze z Brzyska 63 sztuk i Leiser Muschel 54. W Neutitschein sprzedano 26 sztuk, a w Lipniku 4 sztuk.

Na targu Wiedeńskim było 1670 sztuk, za cenną płacono 53 — 60 złr. w. w.

Na przyszły tydzień spodziewają się tylko 200 sztuk wołów z Galicji.

Kurs lwowski.

Dnia 3. stycznia.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	52	5	54
Dukat cesarski	5	57	5	59
Półimperyal zł. rosyjski	10	8	10	11
Rubel srebrny rosyjski	1	57 1/2	1	58 1/2
Talar pruski	1	52	1	54
Poleki kurant i pięcioletówka	1	25	1	26
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	89	35	90	—
Galicyjskie Obligacye indem. z kuponami	74	10	7 1/2	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. stycznia 1854.

			złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.			89	24
Przedano " " 100 po			89	54
Dawano " " za 100			—	—
Zadano " " za 100			—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 30. grudnia.

			w przecięciu
Obligacye długu państwa 5% za sto	82 3/4		82 3/4
detto z r. 1851 serya B. 5%	—		—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	—		—
Obligacye długu państwa 4 1/2%	71 1/2		71 1/2
detto 4%	—		—
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	92		92
detto 3%	—		—
detto 2 1/2%	—		—
Pozyczka z losami z r. 1834	—		—
detto 98 1/4 1/4			98 1/8
detto 97 99			98
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	—		—
detto krajów koron. 5%	—		—
Akcy bankowe 1238			
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr. 474 3/8 475			474 3/8
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 1892 1/2 1902 1/2			1897 1/2
Akcy kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—		—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—		—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—		—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 540 541 542			541
Akcy austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—		—
Galicyjskie listy zastawne po 4% na 100 złr.	—		—
Renty Como	—		—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 30. grudnia.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. 127 3/4 1/2		127 3/4 aso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 126 3/4 1/2		126 3/4 3 m.
Genoa za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 93 7/8		— 2 m.
Lipsk za 100 talarów 188		188 2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
London za 1 funt sztrl. 12-19 18 18		12-18 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr. 125 l.		— 2 m.
Marsylia za 300 franków 148 1/4 148 148 l.		148 2 m.
Paryż za 300 franków 148 1/2 1/4 148 148 1/4 l.		148 1/2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— 31 T. S.
Cesarskie dukaty	—	— 31 Agio.
Ducaten al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3. stycznia.

Obligacye długu państwa 5% 82 3/4; 4 1/2% 71 1/2; 4% —; 4% z r. 1850 — wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 230 1/2; z r. 1839 119. Więd. miejsko bank. —. Akcy bank. —. Akcy kolei półn. 1915. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 538. Lloyd 560. Galic. l. z. w Więdnui —. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskomtowego á 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 127 3/4 l. 3. m. Genoa — l. 2. m. Frankfurt 127 l. 2. m. Hamburg 93 3/4 l. 2. m. Liwna — l. 2. m. London 12. 18 l. 3. l. m. Medyolan 125. Marsylia —. Paryż 148 1/4. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. 76 1/2. Pożyczka z roku 1854 98 1/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. stycznia.

PP. Mosch Karol, c. k. radca dworu, ze Stebnika. — Winogrodzki Albin, ze Stryja. — Sroczynski Karol, z Brunowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. stycznia.

Hr. Kalinowski Władysław, do Bakończe. — Hr. Drohojowski Józef, do Balic. — Hr. Karnicki Teodor, do Michałowic. — PP. Czermiński Juliusz, do Glińska. — Hojer Maurycy, c. k. kapitan, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. stycznia.

Para	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 2 5	- 3.5°	- 3°	zachodni ₂	zawierzucha
2 god. pop.	27 4 1	- 3°	- 4°	"	"
10 god. wie.	27 5 6	- 4°		"	pochmurno

TEATR.

Dziś: Przed. niem. „Die Waise aus Lowood.“

W piątek: dnia 5. stycznia 1855.

„Opieka Wojskowa,“ czyli: „Starzy Wiarusy.“
Oryginalna komedia St. Bogusławskiego w 3 aktach.

O s o b y:

Tęgos · kapitan	P. Ulych.
Agrypina jego siostra	P. Eker.
Emilia jego pupilla	Panna Chęłchowska.
Bronisław jego syn	P. Szurm.
Krzykowski } porucznicy	P. Hennig.
Letkiewicz }	P. Linkowski.
Julian	P. Wilkoszewski.
Józef	P. Lauvernay.
Mateusz } słudzy	P. Baczyński.

Program części muzycznej: Na otwarcie widowiska: Polonez Zimmermanna.

Po akcie 1. kadryle Wład. Madurowicza.

„ 2. Trzecie sławiańskie Potpourri p. Zimmermanna.

Bilans zamknięcia z dniem 30. grudnia 1854.

Fol. wil.
księgi

Stan czynny.

137 Pożyczka na dobra ziem- skie	złr.	kr.	d.	1,700.467	52	—
117 Pożyczka na realności ziem- skie	791.566	50	—			
135 Pożyczka gminie m. Lwowa udzielona	18.907	16	—			
131 Weksle eskontowane	16.150	—	—			
48 Zaliczenie na zastawy pa- pierów publicznych	21.262	—	—			
57 Listy zastawne galicyjskie	119.000	—	—			
61 Asygnacje 3% kasy centr.	235.000	—	—			
126 Obligacje pożyczki państwa z r. 1851 lit A.	10.000	—	—			
127 Obligacje pożyczki państwa z r. 1852	10.000	—	—			
143 Obligacje pożyczki państwa z r. 1854 I.	10.000	—	—			
146 Obligacje pożyczki państwa z r. 1854 II.	30.000	—	—	2,962.354	58	—
82 Gotowizną w kasie	15.229	5	—			
54 Zaległe prowizye	22.778	59	—			
122 Książki i papiery manipulacyjne w zapasie, ja- koteż koszta na rok 1855 poniesione	428	26	—			
37 Druki na przedarz w zapasie	76	36	—			
92 Depozyta w tymczasowym przechowaniu będące	3.331	50	—			
33 Sprzęty i meble	1.081	46	—			
14 Depozyta kaucyjne	7.280	53	3			
76 Należące się od stron różnych	112	55	1			
76 Brak w kasie podręcznej podany przez ka- syera na dniu 31. sierpnia	3.249	53	2			
	3,015.925	22	2			

Fol. wil.
księgi

Stan bierny.

Wkładającym należy się wraz z pro- wizyą do 1. stycznia 1855 dopisa- ną mianowicie:	złr.	kr.	d.			
24 na 4%	2,782.176	50	3			
29 „ 3 1/2%	58.659	50	—			
31 „ 3%	—	—	—			
Razem	2,840.836	40	3			
56 Galicyjskiemu zakładowi dla ślepych należy się wraz z prowizyą do 1. stycznia 1855 dopisaną, na osobnym rachunku	1.939	58	—			
128 Fundusz pożyczek Franciszka Józefa dla profesjonistów lwowskich ma wraz z pro- wizyą do 1. stycznia 1855 dopisaną, na osobnym rachunku	111	58	—			
144 Pierwsze towarzystwo przemysłu lnianego i konopnego w Galicyi ma z prowizyą do 1. stycznia 1855 dopisaną, na osobnym rachunku	5.553	51	—			
54 Prowizye na rok 1855 pobrane	25.091	34	—			
107 Eskonty	186	54	—			
10 Należące się kaucyje	8.300	—	—			
71 Taksy intabulacyjne w tymczasowym prze- chowaniu będące	69	52	—			
140 Podatek od dochodu urzędników za 2 osta- tnie miesiące	13	46	2			
76 Należy się kasjerowi kaucya wynosząca z końcem roku	1.010	31	—			
76 Należy się kasjerowi pensya za 4 ostatnie miesiące roku	333	20	—			
1 Majątek własny	złr.	kr.	d.			
W prowizyi zaległej za rok 1854	22.778	59	—			
w zapasie książek i druków manipl.	428	26	—			
w zapasie druków na sprzedarz	76	36	—			
w depozytach cudzych	3.331	50	—			
w sprzętach i meblach	1.081	46	—			
w należności od stron ró- żnych	112	55	1			
w 5% kapitale na hipote- kach lokowanym	104.666	25	—	132.476	57	1
	3,015.925	22	2			

Od Dyrekcji galicyjskiej kasy oszczędności.

Lwów, dnia 30 grudnia 1854.

Kazimierz hr. Krasicki, naddyrektor.
S. Krawczykiewicz, dyrektor.

KRONIKA.

Szesty wykaz dawców, którzy A na oddzielenie ubogich pożyczką zupą i B na założenie domu roboty złożyli szczerobliwe dary:

Jego Excellencya jmks. Samuel Stefanowicz, arcybiskup obr. orm. na B 10r.; jmks. Mikołaj Jakubowicz, proboszcz kapituły orm. na B 5r.; jmks. Aksenowicz, kanonik obr. orm. na B 1r.; księża wikaryusze katedry orm. Romaszkan, Kajetanowicz i Lewandowski na B po 1r.; przewiel. imks. Bocheński, biskup gr. kat. na A 2r. na B 3r.; imks. Barwiński, proboszcz kapituły obr. gr. na A 2r.30kr. na B 2r.30kr.; imks. Kuziemski, gr. kat. scholastyk katedralny na A 1r. na B 1r. (C. d. n.)

Od czasu wybuchu cholery w Wiedniu zachorowało na nią ogółem 5183 osób, wyzdrowiało 3426, umarło 1667.

— Czyli dama będąca autorką może kazać przedstawiać dramata bez pozwolenia swego małżonka? Kwestyę tę, jakkolwiek dziwnie brzmi, rozbiegano temi dniami na seryo w sądach paryżkich. Pan Roger de Beauvoir chciał żonie swojej sądownie zakazać, by bez jego małżeńskiego pozwolenia nie przedsta-

wiano jej sztuki dramatycznej. Później cofnął wprawdzie swoją skargę, ale pani Beauvoir nalegała na to, ażeby sąd raz na zawsze tę kwestyę rozstrzygnął. Jakoż sąd przyznał jej prawo ogłaszać na przyszłość wszystkie swe literackie i dramatyczne prace bez wszelkiego upoważnienia.

— Z gubernii Jarosławskiej donoszą: Po tegorocznej łagodnej jesieni nastąpiło u nas tak nagłe powietrze zimowe, że prawie niezapamiętaliśmy jeszcze takiego przykładu. Jesień skończyła się 19. listopada, gdyż tego dnia spadł pierwszy śnieg, a 21. mieliśmy już doskonałą sanę. Termometr stał do 21. jeszcze na 0, ale 22. zrana spadł nagle na — 5°, o godzinie 10tej przed południem na — 7°, o 2giej po południu pokazywał już 8°, o 3ciej 10° a wieczór 12 stopni zimna. Na Woldze pokazała się tego dnia cienka krusza lodu, nazajutrz przy 19 stopniach zimna można było już przejść ją w każdym miejscu bez niebezpieczeństwa, a od 24. jeżdżą już po niej ładowne sanie. Na uwagę zasługuje także nadzwyczaj długie lato w tym roku; na Woldze bowiem stały lody zupełnie już 23 kwietnia i rzeka ta była splawna w tym roku przez 7 miesięcy spelną.